

TISKOVÁ ZPRÁVA č. 106/24

V Lucemburku dne 25. června 2024

Rozsudek Soudního dvora ve věci C-626/22 | Ilva a další

Provoz ocelárny Ilva bude muset být pozastaven, představuje-li vážné a významné ohrožení pro životní prostředí a lidské zdraví

Tuto otázku musí posoudit Soud prvního stupně v Miláně

Pojem „znečištění“ ve smyslu směrnice o průmyslových emisích zahrnuje škodlivé dopady na životní prostředí i na lidské zdraví. Předchází posouzení dopadů činnosti takového zařízení, jako je ocelárna Ilva na jihu Itálie, tedy musí být nedílnou součástí řízení o udělení a přezkoumání povolení k provozu podle této směrnice. Při přezkoumání je třeba zohlednit znečišťující látky související s činností zařízení, i když nebyly posouzeny v rámci původního povolení řízení. V případě vážného a významného ohrožení integrity životního prostředí a lidského zdraví musí být provoz zařízení pozastaven.

Ocelárna Ilva se nachází v Tarantu na jihu Itálie. Činnost zahájila v roce 1965. Jedná se o jednu z největších oceláren v Evropě – má přibližně 11 000 zaměstnanců a rozkládá se na téměř 1 500 hektarech.

V roce 2019 Evropský soud pro lidská práva konstatoval, že ocelárna má významné škodlivé účinky na životní prostředí a zdraví obyvatel v této oblasti¹. Od roku 2012 byla přijímána opatření k omezení jejich dopadů, ale lhůty pro jejich provádění byly pravidelně prodlužovány.

Řada obyvatel této oblasti brojí před Soudem prvního stupně v Miláně proti dalšímu provozu ocelárny. Tvrdí, že emise z této ocelárny poškozují jejich zdraví a zařízení nesplňuje požadavky směrnice o průmyslových emisích².

Soud prvního stupně v Miláně si klade otázku, zda italské právní předpisy a zvláštní odchylná pravidla vztahující se na ocelárnu Ilva ve snaze zajistit její další činnost nejsou se směrnicí v rozporu. Obrátil se tedy v tomto ohledu na Soudní dvůr.

Soudní dvůr nejprve zdůraznil **úzkou vazbu mezi ochranou životního prostředí a ochranou lidského zdraví**, které jsou **klíčovými cíli unijního práva**, jež zaručuje Listina základních práv Evropské unie. Uvedl, že směrnice přispívá k dosažení těchto cílů a k hájení práva na život v prostředí přiměřeném pro zdraví a blaho člověka.

Zatímco dle názoru italské vlády směrnice neobsahuje žádnou zmínku o posouzení újmy na zdraví, Soudní dvůr uvedl, že pojem „znečištění“ ve smyslu této směrnice zahrnuje škodlivé dopady jak na životní prostředí, tak na lidské zdraví. **Předchází posouzení dopadů činnosti takového zařízení, jako je ocelárna Ilva, na tyto dva aspekty tedy musí být nedílnou součástí řízení o udělení a přezkoumání povolení k provozu.** Podle Soudu prvního stupně v Miláně ovšem tento požadavek nebyl ve vztahu k újmě na zdraví splněn. Provozovatel musí tyto dopady posuzovat i po celou dobu provozu svého zařízení.

Podle Soudu prvního stupně v Miláně navíc zvláštní pravidla vztahující se na ocelárnu Ilva umožňovala, aby jí bylo uděleno environmentální povolení a aby bylo toto povolení přezkoumáno bez přihlédnutí k některým znečišťujícím látkám a k jejich škodlivým dopadům na okolní obyvatelstvo. Soudní dvůr uvedl, že **provozovatel zařízení je povinen v původní žádosti o povolení uvést informace o povaze, množství a možném škodlivém účinku**

emisí, které mohou pocházet z jeho zařízení. Mezní hodnoty emisí uvedené v povolení k provozu nemusí být dodržovány pouze u znečišťujících látek, u nichž se má za to, že mají na lidské zdraví a životní prostředí zanedbatelný vliv.

Soudní dvůr konstatoval, že na rozdíl od toho, co tvrdí společnost Ilva a italská vláda, v rámci **přezkoumání** nelze stanovit mezní hodnoty pouze pro znečišťující látky, jejichž emise bylo možné předpokládat. **Je třeba zohlednit i emise dalších znečišťujících látek, které skutečně vznikají při provozu dotčeného zařízení.**

V případě porušení podmínek povolení k provozu zařízení **musí provozovatel ihned přijmout opatření, která v nejkratší možné době zajistí, že jeho zařízení bude tyto podmínky splňovat.**

V případě vážného a významného ohrožení integrity životního prostředí a lidského zdraví **nesmí být lhůta pro uplatnění ochranných opatření** stanovených v povolení k provozu **opakovaně prodlužována** a **provoz zařízení musí být pozastaven.**

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Unie nebo platnosti aktu Unie. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění rozsudku, a případně jeho shrnutí](#) jsou zveřejněny na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793

Obrazový záznam z vyhlášení rozsudku je dostupný na [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106.

Zůstaňte ve spojení!

¹ Závěry posouzení újm na zdraví, které bylo provedeno v letech 2017, 2018 a 2021, prokazují existenci příčinné souvislosti mezi zhoršeným zdravotním stavem obyvatel regionu Taranto a emisemi z ocelárny Ilva, zejména pokud jde o jemné částice PM10 a oxid siřičitý (SO2) průmyslového původu. Byl zjištěn výskyt i dalších znečišťujících látek souvisejících s činností ocelárny, jako je měď, rtuť a naftalen a jemné částice PM2,5 a PM10. Ve zprávě Rady OSN pro lidská práva z ledna 2002 je aglomerace Taranto uvedena na seznamu „oblastí vydaných napospas“. Jedná se o oblasti, které se vyznačují extrémní mírou znečištění a kontaminace toxickými látkami, v nichž se zranitelné a marginalizované skupiny obyvatelstva mnohem více než ostatní potýkají s důsledky, které má znečištění a nebezpečné látky pro zdraví, lidská práva a životní prostředí.

² [Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/75/EU](#) ze dne 24. listopadu 2010 o průmyslových emisích (integrované prevenci a omezování znečištění).